

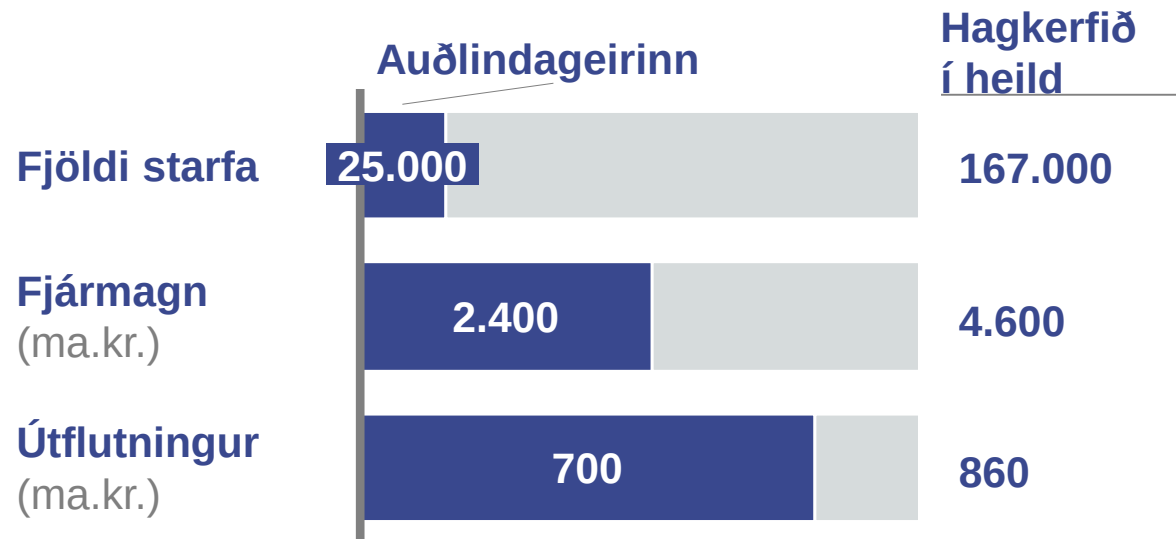
Hvers vegna er sjávarútvegur eina auðlindagreinin sem greiðir auðlindagjald?

Daði Már Kristófersson
Háskóli Íslands

Auðlindageirinn er undirstaða verðmætasköpunar í Íslenska hagkerfinu

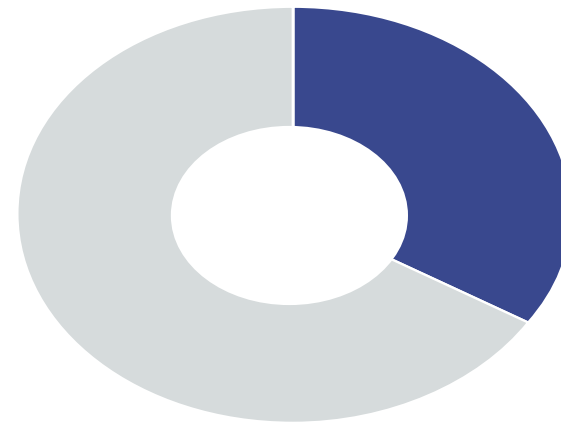
Auðlindageirinn í tölum

Helstu greinar

- Orkuframleiðsla
- Fiskveiðar
- Ferðaþjónusta
- Landbúnaður

Hlutfall af VLF

- Auðlindageirinn standa undir **rúmlega fjórðungi** hagkerfisins

(Heimild: Hagstofa Íslands)

Auðlindagjaldtaka

- Skortur á náttúruauðlindum getur skapað hagnað sem er umfram “eðlilegan” hagnað – s.k. auðlindarentu
- Gjald af auðlindarentu má rökstyðja sem
 - eðlilega hlutdeild eiganda í hagnaði sem auðlindir skapa
 - endurheimt á kostnaði vegna auðlindastjórnunar
 - hagkvæma leið til fjármögnunar sameiginlegra verkefna
- Gjaldtaka getur haft neikvæð áhrif á samkeppnishæfni ef keppt er við greinar sem ekki búa við gjaldtöku

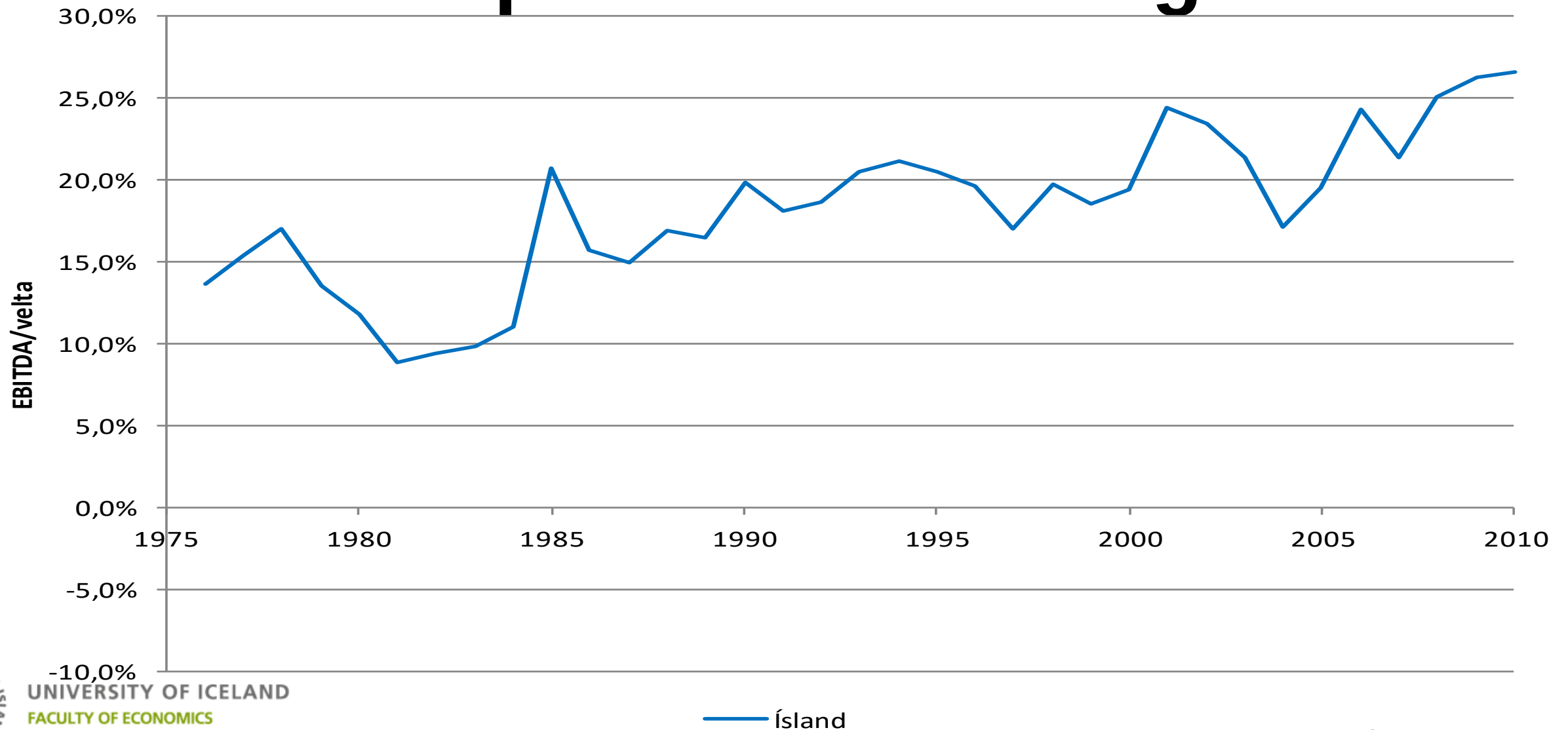
Af hverju sjávarútvegur?

- Góð afkoma
- Skýr langvarandi krafa í samfélaginu
- Auðlind í sameign
- Takmarkaður aðgangur
- ...

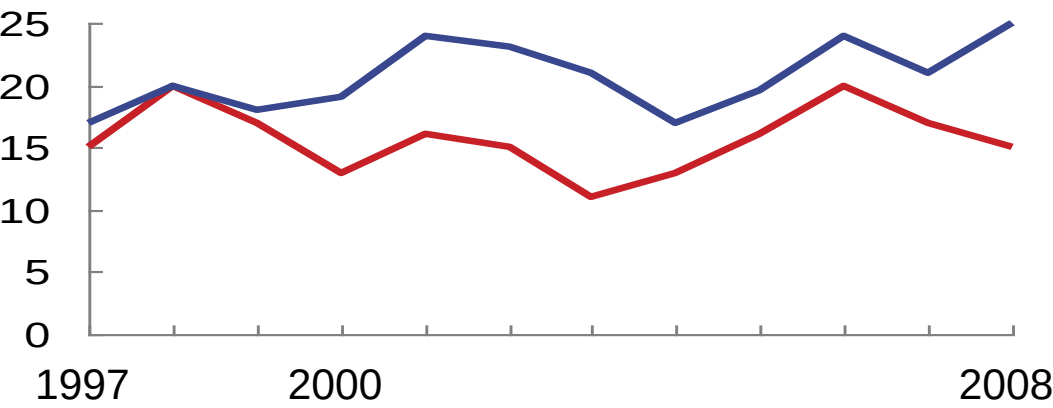
Afkomuþróun í bolfiskútgerð

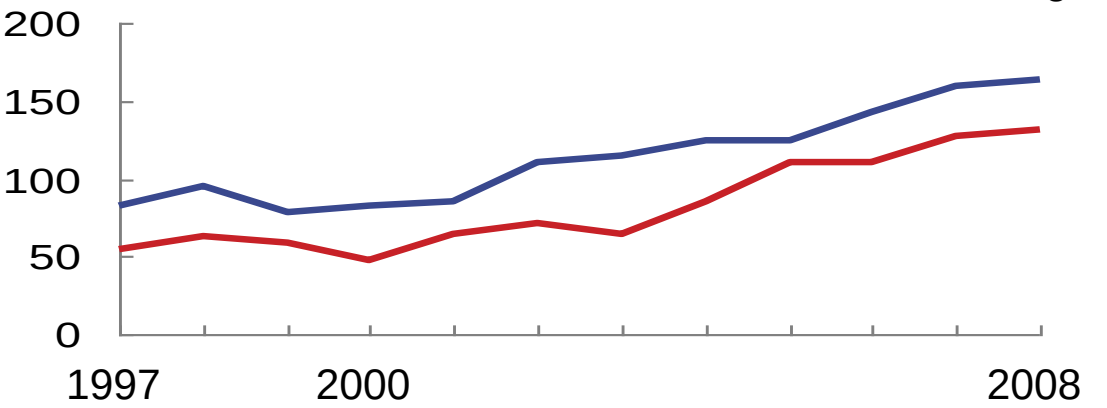
Arðsemi og framleiðni í fiskveiðum hefur aukist mikið og er nú með því allra besta sem þekkist í heiminum

Íslenskur sjávarútvegur er arðbær í alþjóðlegu samhengi...

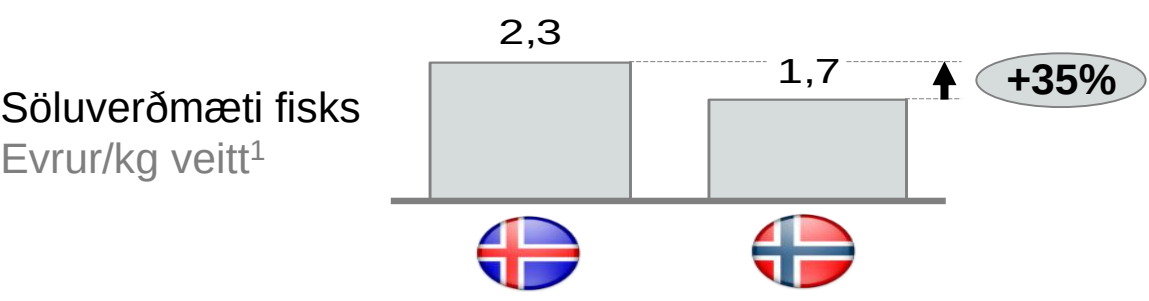
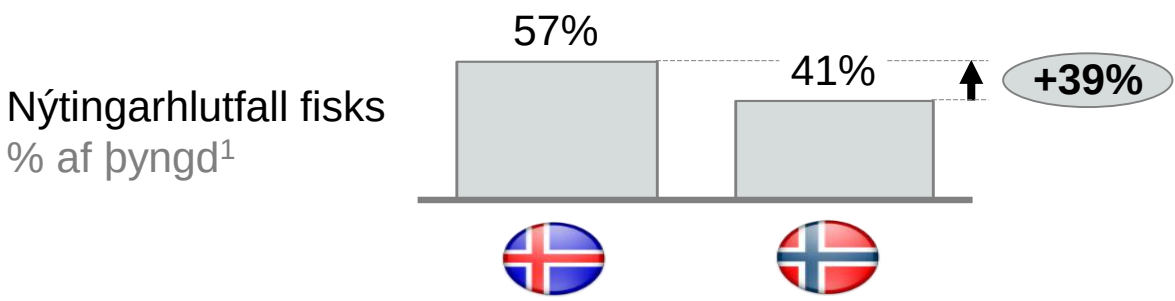
Framlegðarhlutfall
EBITDA/tekjur

Framlegð á starfsmann
Þús. USD

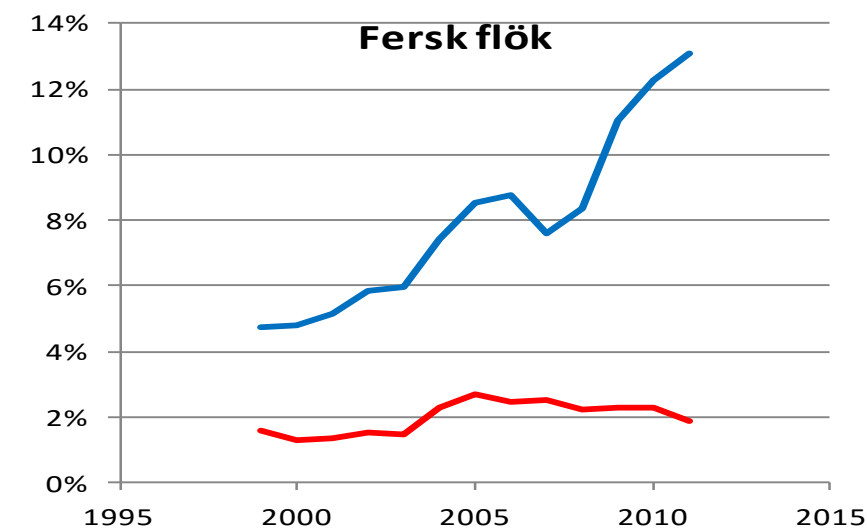
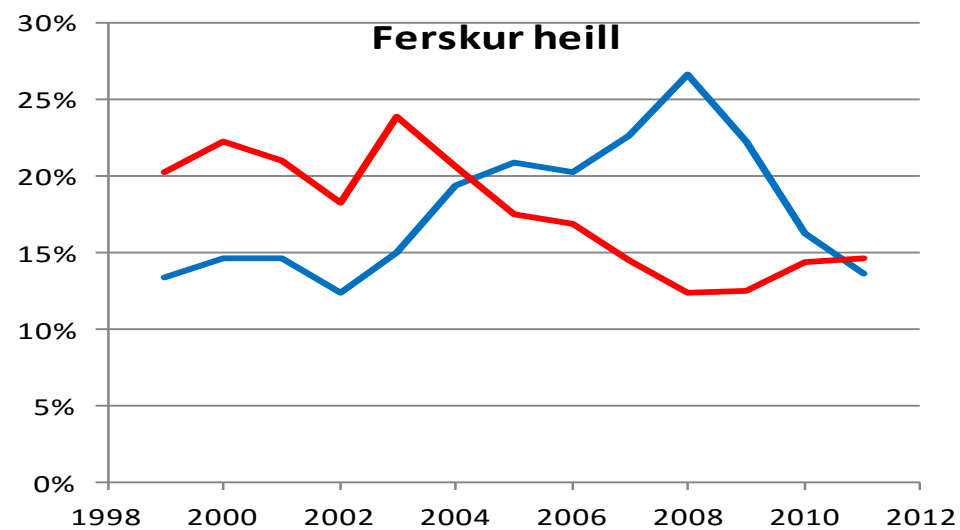
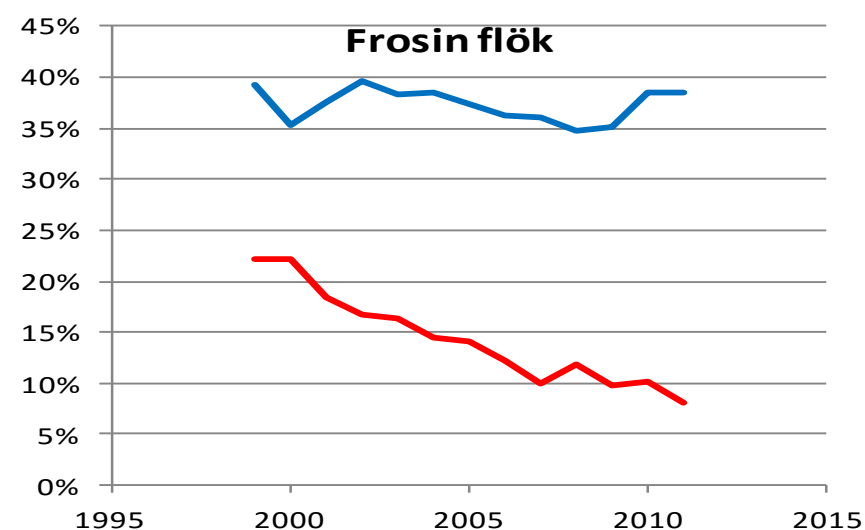
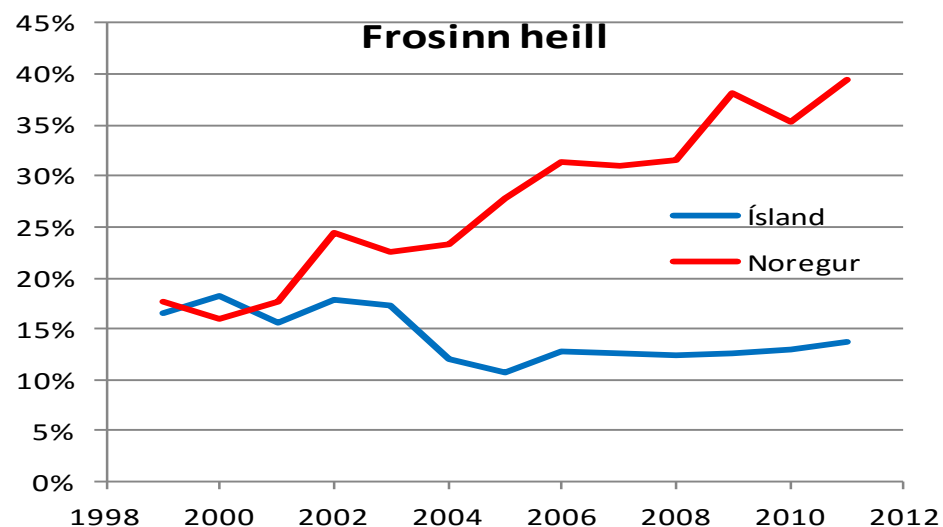

... og framleiðni greinarinnar er há

Útflutningssamsetning - þorskur

Breyttar áherslur aukin arðsemi

Veiðidrifið

Harvesting

Value chain in Iceland

Fish markets

Processing

Value chain for Icelandic Cod

Export/
Marketing
divisions

Foreign Fish
Markets

Markaðsdrifið

Foreign value chain

Wholesalers

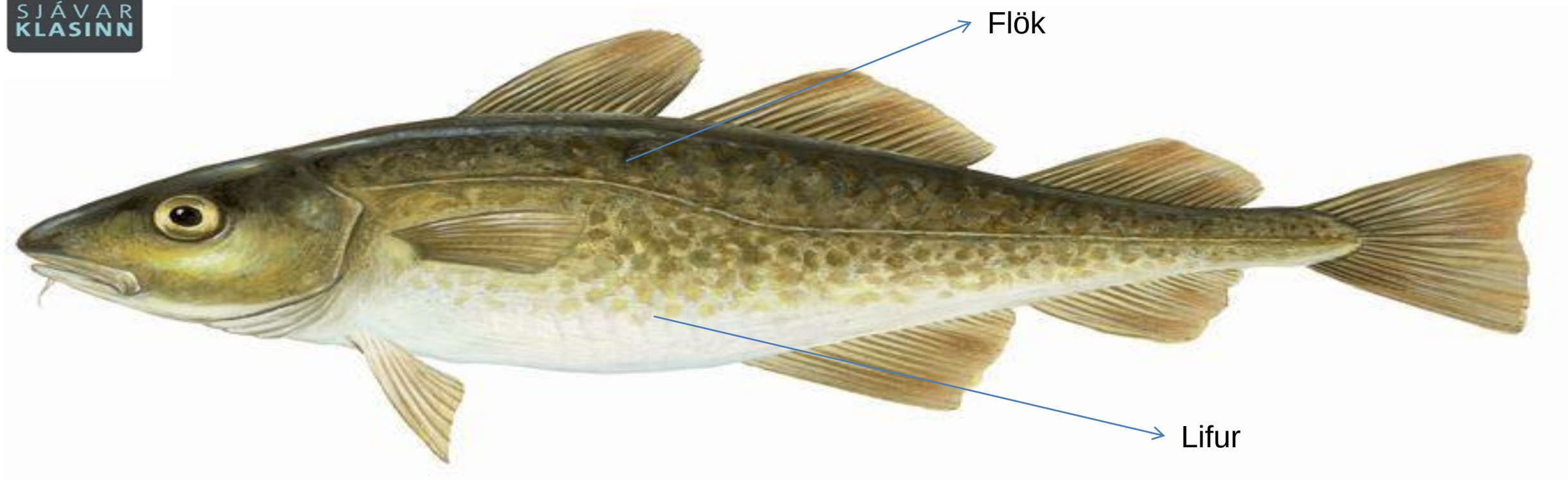
Retailers

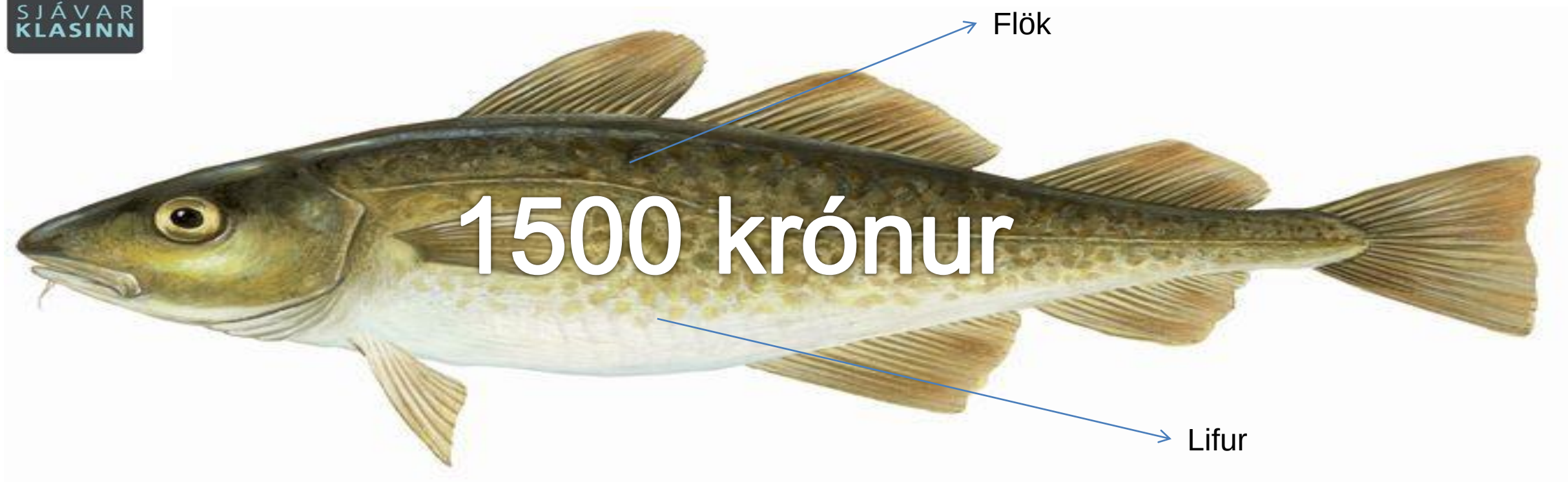
Processing/
secondary
processing

Restaurants/
Catering

UNIVERSITY OF ICELAND
FACULTY OF ECONOMICS

1500 krónur

Hausar þurrkaðir

Flök - Betri nýting með íslenskri tækni

2000 krónur

Meiri nýting lifur
og innyfla

UNIVERSITY OF ICELAND
FACULTY OF ECONOMICS

Niðursuðuvörur unnar úr þorsklifur:
(framl. Ice-West).

Náttúrulegt
fisksoð til
matargerðar
(framl. Norður).

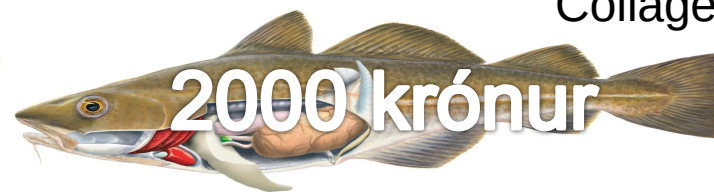

Þurrkaðar afurðir
(Haustak/Codland)

Snyrtivörur úr
ensími unnið úr
innyflum fisksins.
Penzím er afurð
sem nærir og
græðir
(Ensímtækni).

UNIVERSITY OF ICELAND
FACULTY OF ECONOMICS

Collagen/gelatínframleiðsla

5000 krónur +

Mjöl og Lýsi úr fiskislógi
(Codland/Efnaferli)

Prótín ísolat
(Þorbjörn)

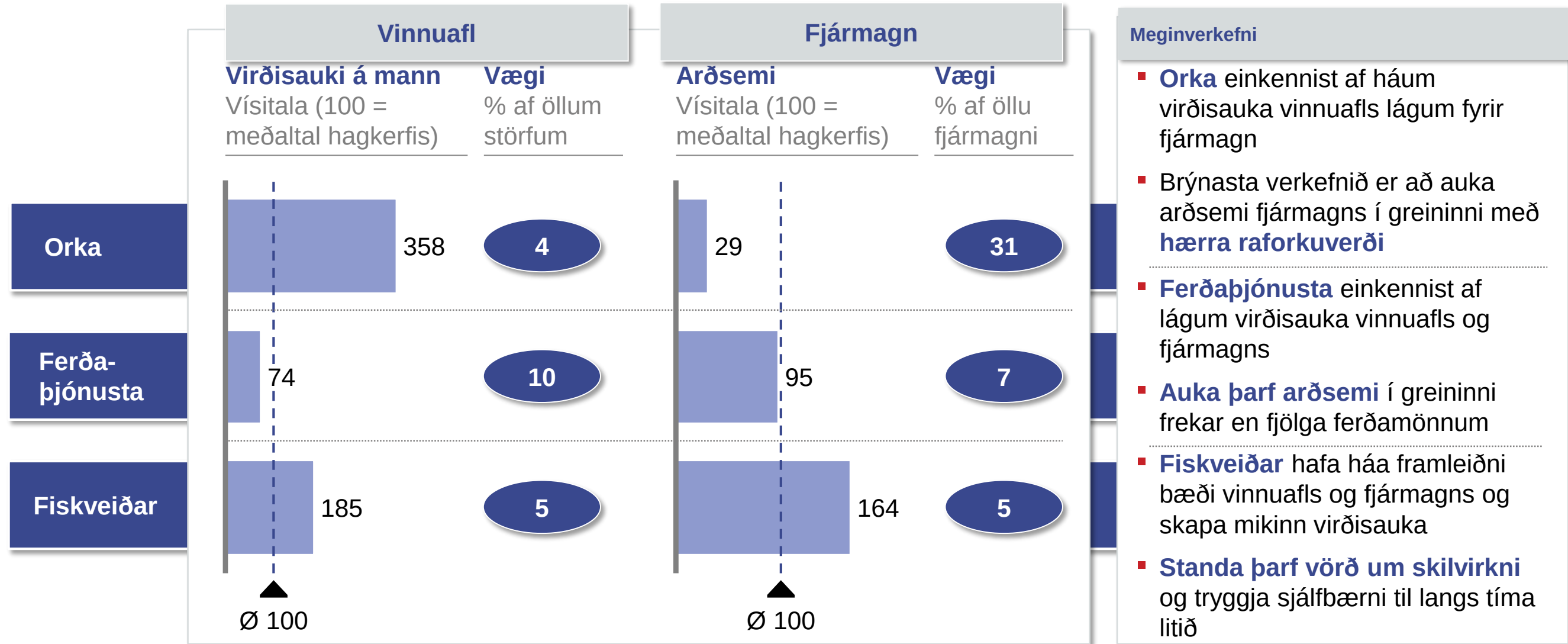
En hvers vegna borga ekki hinar auðlindagreinar auðlindagjald?

- Stór hluti vatns- og jarðhitaréttinda í sameign
- Margir ferðamannastaðir í þjóðareign

Ættu þessar greinar ekki að greiða auðlindagjöld?

Ólíkar greinar auðlindageirans búa við ólíka auðlindastjórnun og þar með ólík skilyrði til árangurs

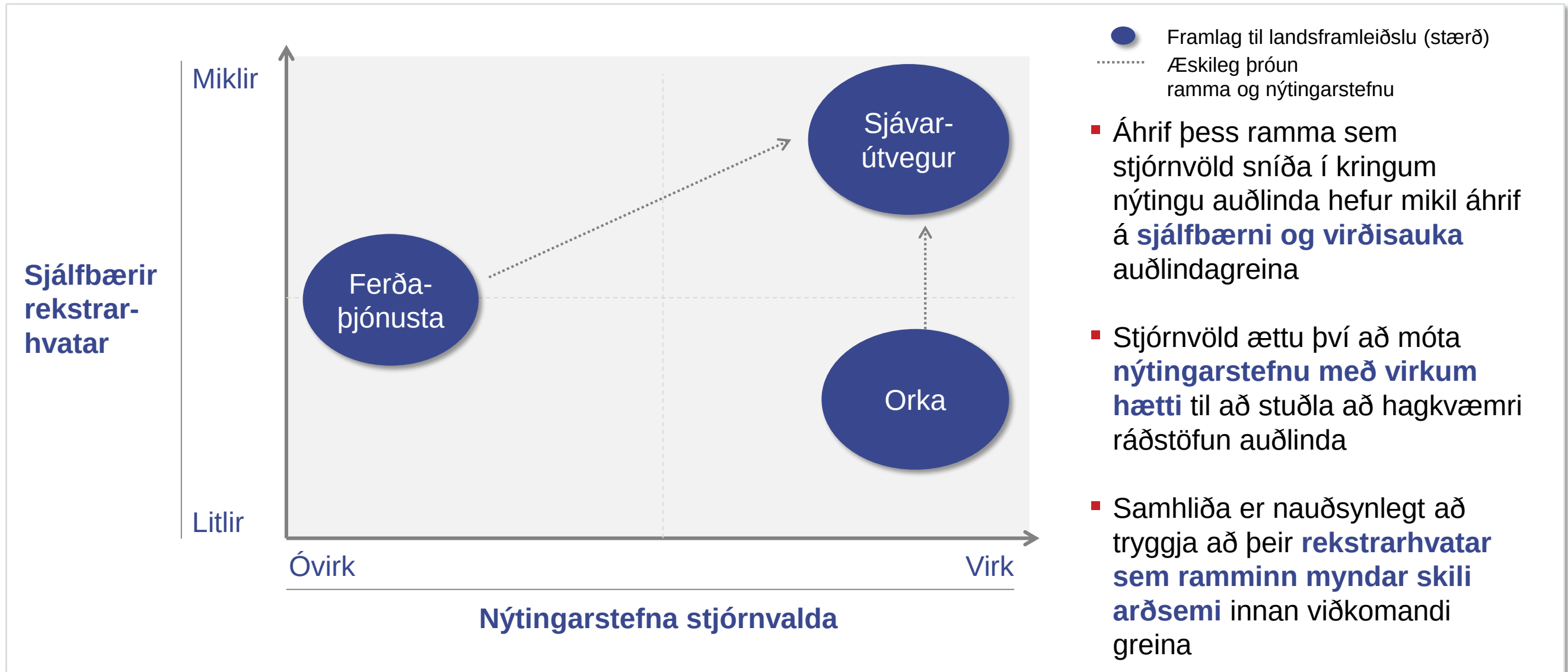

Afkoma sögulega slök

- Orkugeirinn
 - Framleiðsla orku í höndum opinberra þjónustu fyrirtækja sem ekki var ætlað að hámarka afkomu
 - Kaupanda gefin rentan og kaupendur flestir erlendir
- Ferðapjónusta
 - Mikil samkeppni og opinn aðgangur að náttúru

Móta þarf virkari stefnu í auðlindastjórnun

Hvers vegna er sjávarútvegur eina auðlindagreinin sem greiðir auðlindagjald?

- Af því hann er eina auðlindagreinin sem getur það!
- Og hann getur það af því auðlindastjórnun er virk og með skynsamlegum hvötum
- Hafa ætti þetta til hliðsjónar við mótnu stefnu fyrir aðrar auðlindagreinar

